

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa SPOŁEM [...] przeciwko K. K.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 października 2017 r.,
zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 14 lutego 2017 r.

1. oddała zażalenie;

**2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 lutego 2017 r., Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania o sygn. akt XXI Pa .. /16, toczącej się z powództwa „SPOŁEM”, wniesioną przez pozwaną K. K. Pozwana wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z 1 grudnia 2016 r., zasądzenie od powódki kosztów procesu oraz wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

Skargę oparto na następujących podstawach faktycznych. W dniu 1 grudnia 2016 r. pełnomocnik pozwanej stawiał się w siedzibie Sądu Okręgowego w W. na

rozprawę odwoławczą. W zawiadomieniu o terminie rozprawy został podany czas jej rozpoczęcia - 14.20 - oraz jej miejsce: Sąd Okręgowy w W. przy ulicy P., sala nr VIII. Kiedy pełnomocnik pozwanej podszedł pod drzwi wskazanej sali zobaczył na nich naklejoną kartkę, na której było napisane, że sprawy z tej sali zostały przeniesione na salę nr XIX. Pełnomocnik pozwanej udał się zatem pod salę nr XIX. Przed salą XIX stał już pełnomocnik strony powodowej, który potwierdził, że rzeczywiście rozprawa odbyć się ma właśnie w tej sali. Jednak po chwili nastąpiło wywołanie innej sprawy, wobec czego pełnomocnik pozwanej zapytał protokolantki, która dokonywała wywołania o sprawę przeniesioną z sali nr VIII. Jednak protokolantka poinformowała go, że sprawa zapewne rozpatrywana jest jednak w Sali nr VIII, bowiem informacja o zmianie sali dotyczyła innej wokandy, a następnie ustaliła w systemie komputerowym, że rozprawa w sprawie o sygnaturze XXI Pa .../16 zakończyła się i został wydany wyrok.

Pełnomocnik pozwanej został poinformowany następnie przez przewodniczącą wydziału XXI, że w dniu poprzednim (tj. 30 listopada) miało miejsce identyczne zdarzenie, co przemawiało, zdaniem skarżącego, za tym, że informacja o zmianie sali była informacją wprowadzającą w błąd.

Sąd Okręgowy ocenił, że okoliczności wskazane przez pełnomocnika pozwanej jako podstawa wznowienia postępowania w niniejszej sprawie nie stanowią w rzeczywistości normatywnych podstaw wznowienia postępowania w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd odwoławczy wskazał, że jako okoliczności, mające uzasadniać wskazaną przez pozwaną podstawę skargi o wznowienie postępowania pozwana podała pozbawienie możliwości działania w postępowaniu przed sądem drugiej instancji poprzez brak możliwości przedstawienia i popierania swojego stanowiska w sprawie na rozprawie apelacyjnej. Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności te nie stanowią jednak relewantnych podstaw wznowienia postępowania, bowiem nie oznaczają one pozbawienia strony możliwości działania. W ocenie Sądu drugiej instancji, nawet gdyby uznać, że pełnomocnik pozwanej został wprowadzony w błąd co do numeru sali, w której odbywała się rozprawa apelacyjna, uchybienie to nie miało wpływu na możliwość obrony praw pozwanej w postępowaniu apelacyjnym. Sąd zaznaczył, że pozwana nie została pozbawiona możliwości

wyrażenia swojego stanowiska w sprawie. Stanowisko to znalazło wyraz w apelacji pozwanej złożonej w sprawie XXI Pa .../16. Nie poparcie apelacji na rozprawie apelacyjnej nie spowodowało jej dezaktualizacji, a w związku z tym nie została ograniczona możliwość ochrony interesów mocodawcy. W ocenie Sądu Okręgowego potencjalny brak możliwości poparcia na rozprawie stanowiska wyrażonego w środku odwoławczym, nie może być uznany za uchybienie mające wpływ na możliwość działania strony. Mimo ewentualnego wystąpienia uchybienia tego rodzaju pozwana mogła bronić swych praw w procesie, co uczyniła składając apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji, a co za tym idzie nie zaistniała podstawa żądania wznowienia postępowania.

Pełnomocnik pozwanej złożył zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zaskarżając go w części, w której Sąd odrzucił skargę pozwanej. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania.

Zaskarżonemu postanowieniu skarżący zarzucił naruszenie art. 401 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 410 k.p.c. polegające na błędnej wykładni określonej w tym przepisie hipotezy - pozbawienie strony możliwości działania - poprzez przyjęcie, że nie stanowi takiego pozbawienia nieobecność na rozprawie apelacyjnej ustanowionego z urzędu pełnomocnika.

W odpowiedzi na zażalenie strona powodowa wniosła o:

1. Oddalenie zażalenia;
2. Zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie ma usprawiedliwionych podstaw.

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli strona (1) nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo (2) nie była należycie reprezentowana bądź (3) jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona

potwierdziła dokonane czynności procesowe. Jak wskazuje Sąd Najwyższy w bogatym i utrwalonym orzecznictwie dotyczącym wykładni art. 401 pkt 2 k.p.c. w przepisie tym jest mowa o pozbawieniu strony możliwości działania, co oznacza, że chodzi o całkowite pozbawienie strony uprawnień procesowych, a nie jedynie o ich ograniczenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2014 r., II PZ 20/14, LEX nr 1621339; postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2016 r., III CZ 51/16, LEX nr 2188227; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2017 r., III CZ 10/17, LEX nr 2351306).

W niniejszej sprawie skarżąca podnosiła, że jako strona postępowania została pozbawiona możliwości działania, bowiem jej pełnomocnik nie mógł uczestniczyć w rozprawie apelacyjnej i popierać wniesionej apelacji z powodu błędnego oznaczenia sali, w której miała się odbyć rozprawa.

Należy jednak podzielić zapatrywanie Sądu Okręgowego w W., że taka sytuacja nie stanowi pozbawienia możliwości działa w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c., bowiem nawet w wyniku zaistniałej pomyłki strona nie została całkowicie pozbawiona możliwości działania w procesie. Słusznie bowiem zauważył Sąd, że swoje stanowisko, zarzuty względem wyroku Sądu pierwszej instancji i argumenty za nim przemawiające strona mogła zawrzeć w apelacji wniesionej do Sądu, miała zatem możliwość działania i prezentowania swoich racji, nawet gdyby została ona ograniczona wskutek błędnego oznaczenia sali.

Należy jednak również zauważyć, że pozbawienie możliwości działania musi wynikać z naruszenia przepisów prawa. Skarżąca upatruje się spełnienia tego warunku w rzekomo błędnym zawiadomieniu jej pełnomocnika (a zarazem jej jako strony) o miejscu i terminie rozprawy. Zarzut ten nie wydaje się jednak uzasadniony. Warto zauważyć, że rozprawa odbyła się w miejscu i czasie oznaczonych w zawiadomieniu jakie otrzymały strony. Sam fakt, że strona (a nawet obie strony) czy też reprezentujący ją pełnomocnik błędnie odczytali informację o zmianie sali nie oznacza automatycznie, że z winy sądu zostali wprowadzeni w błąd. Godzi się zauważyć, że pełnomocnik skarżącej nie podjął jakichkolwiek działań w celu potwierdzenia zmiany sali, o której wcześniej przecież nie wiedział, sam stwierdził, że stawił się w sądzie późno i w związku z tym udał się bezpośrednio pod wskazaną w informacji na drzwiach salę. Z kolei w odpowiedzi na zażalenie strona

powodowa zwróciła uwagę na fakt, że informacja o zmianie sali została umieszczona tak, że mogło budzić wątpliwości, czy odnosi się ona do wszystkich rozpraw odbywających się w danym dniu, czy też tych z konkretnej wokandy. Zachowując więc należyta staranność strony powinny potwierdzić zmianę sali, na przykład w sekretariacie wydziału.

Niezależnie jednak od powyższego, Sąd Okręgowy prawidłowo odrzucił skargę pozwanej, bowiem w niniejszej sprawie strona nie została pozbawiona możliwości działania w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c.

Z tych powodów, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono jak w sentencji. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego wydano na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

kc